

OPINIÓ

Soc d'una generació a qui la dictadura franquista va prohibir aprendre la llengua materna —el català, en el meu cas-.

No em va permetre estudiar-hi ni fer-hi res fora de la privada quotidianitat (ni llegir el diari, ni veure-hi la tele, pel·lícules al cine, ni tantes altres coses). Ho havia de fer obligatòriament en la de l'imperi. Com molta altra gent, vaig aprendre el català d'adult, pel meu compte. Diria que per dignitat, per no ser analfabeta.

El franquisme no va aconseguir que odiés el castellà, malgrat un adoctrinament que obligava els llibres de text a afirmar taxativament deliris com que a Espanya hi havia una única llengua, l'espanyol —una i gran— i que el gallec, el basc o el català n'eren mers dialectes. També obligava els de geografia a dir que Déu havia situat Espanya al centre de món com es podia comprovar en la bola del món. Hi ha gent que sembla que encara cregui totes dues coses.

Una generació més tard i sota l'empara d'una de les escoles de la CEPEC —beneïdes siguin i per sempre recordades—, les meves filles van poder-se escolaritzar, d'estranguis, en català i van aprendre perfectament el castellà. Encara m'emociona recordar com feien heroicament de

No em toqueu el voraviu, deixeu-me la llengua en pau

Escrit per Eulàlia Lledó. Doctora en Filologia Romànica
dimecres, 1 de novembre de 2017 18:44

---

manera artesanal el material i com l'amagaven i mostraven "l'oficial" quan la inspecció s'hi personava per fiscalitzar-ho. La disputa entre legalitat (el franquisme era del tot legal i legalista) i realitat. Mestres que per amor a la llengua i al no adoctrinament van dedicar hores i hores a fer materials de tot tipus sense que mai ningú no els ho pagués. Bé, sí, cada antiga alumna que un cop acabada la carrera manifesta amb alegria que tot l'important ho havia après ja a la Bàsica. Professores que per amor a la literatura no tan sols han ensenyat qui era **Carmen**

Martín Gaité

o A

Antonio Machado

,

Mercè Rodored

a o

Caterina Albert

, sinó que n'han fomentat l'estima.

Hi ha qui envia les criatures a l'escola perquè no té cap inconvenient que, per exemple, la religió catòlica les adoctrini. Les de l'escola pública, ho estan en la no violència i la pau. Els resultats són al carrer, recordem les enormes manifestacions per la pau, contra la guerra d'Iraq.

Primer, tolerat, més tard, oficial, el reciclatge de català va anar pels mateixos viarany. Al començament, el mateix professorat s'encarregava fins i tot de fer la matrícula en escoles que, plenes de bona voluntat, deixaven també gratuïtament fer-hi les classes, ja fos al Baix Llobregat, ja fos on fos. A tot arreu. Professorat i mestres hi acudien fora d'horari escolar, sense obtenir ni punts ni res a canvi, perquè sí, per amor a la llengua, al coneixement; per pur respecte. Un cop vaig sentir dir al nacionalista **Mario Vargas Llosa** que aquells anys ningú reivindicava el català.

Perquè parlo d'una època coetània i fins i tot posterior al sojorn a Barcelona de l'espanyolista Vargas Llosa. Hi va viure entre 1970 i 1974, una etapa que l'escriptor considera que a Barcelona va ser paradisiàca. Si en tenen ganes, repassin quan van ser els últims consells de guerra del franquisme, o recordin que el 1974 van ajusticiar [Salvador Puig Antich](#) i el [1975 van afusellar Txiki](#)

.

Devia ser el 1976 o el 1976 que a una escola, de les llavors anomenades «nacionals», em «deixaven» fer unes escasses classes de català, sense que la nota constés al butlletí, sense poder participar als claustres, sempre que fos de franc (justament les pagava Òmnium

No em toqueu el voraviu, deixeu-me la llengua en pau

Escrit per Eulàlia Lledó. Doctora en Filologia Romànica
dimecres, 1 de novembre de 2017 18:44

Cultural), quan un mestre d'història em va cridar l'atenció perquè espiant per una finestreta que hi havia a la porta m'havia vist dibuixar a la pissarra un mapa de les llengües romàniques. Severament em va dir que «allà» no feien política (recordaran que Franco tampoc). Considerava adoctrinament aquest bàsic concepte lingüístic.

Pintaven bastos. En continuen pintant.

Un ministre, **Alfonso Dastis**, titular d'Afers Exteriors, en la línia del que afirmava (i es proposava) l'exministre **José Ignacio Wert** (que almenys era el del gremi) s'ha atrevit a dir que el castellà està discriminat a les escoles públiques catalanes i que a Catalunya només se sent parlar català, que qui vulgui parlar en castellà hi tindrà moltes dificultats.

Ni postveritats, ni fakes, ni res. Com és possible que pugui dir dues mentides tan grolleres (i tan fàcils de desmuntar) i que no li passi res? Què estan tramant? Perquè aquest senyor no té ni un pèl de ruc i el que diu ho diu amb premeditació i traïdoria. I a fi de mal. Perquè el PP no fa res a la babalà ni perquè sí: hem trigat ben poc a constatar que parlar de tumults i tumultuaritats era una tàctica per fer creïble una inexistent sedició i aplanar la detenció de **Jord i Cuixart**

i
Jordi Sànchez

No és un cas aïllat. És una determinada i intencionada política del PP basada en la més absoluta misèria intel·lectual. Un únic detall. Fa unes setmanes, un dirigent del PP valencià va exigir al president **Ximo Puig** que s'adrecés en castellà al president **Carles Puigdemont** perquè la Constitució diu que entre territoris que tenen llengües diferents s'ha d'usar la castellana. No hi fa res que la seva i fidel Real Academia defineixi el valencià així: «Variedad del catalán que se habla en gran parte del antiguo reino de Valencia y se siente allí comúnmente como lengua propia».

Creuen que aquest desfici és «hablar de lo que realmente importa a los españoles» o aplicar el sentit comú? Que els deixin parlar i escriure's com vulguin; que ens deixin en pau.

No em toqueu el voraviu, deixeu-me la llengua en pau

Escrit per Eulàlia Lledó. Doctora en Filologia Romànica
dimecres, 1 de novembre de 2017 18:44

És bo recordar que l'esquerra va ser qui va proposar la immersió lingüística. La dreta, que segurament no tenia cap alternativa, la va haver d'acceptar.

Pel que fa a la suposada discriminació a les escoles públiques catalanes a què es refereix Dastis, és pesat però repetiré un cop més que:

A Catalunya, les PAU mostren any rere any que la nota de llengua i literatura castellana supera la de llengua i literatura catalana.

Després de trenta anys d'immersió lingüística, totes les dades mostren que els infants que acaben l'escolarització obligatòria tenen una bona competència en totes dues llengües.

El coneixement de castellà és força semblant en grups escolaritzats en castellà que només tenen el català com a assignatura i en els que practiquen la immersió lingüística. L'únic que baixa és el nivell de català de l'alumnat dels primers grups.

Saber una llengua no treu espai a una altra, malgrat que Ciutadans digui que ho cregui. Però es tracta d'un partit que va néixer exclusivament contra la immersió en llengües que no siguin el castellà i que afirma per raons ideològiques la rucada que la immersió és formar en una sola llengua.

La ciència mostra que el coneixement i les habilitats que s'adquireixen quan es dominen dues llengües són força més grans que si se n'aprèn només una. Com més llengües es dominen, més fàcil és aprendre'n una altra.

El model d'escola catalana —avalat pel Consell d'Europa— és un sistema bo i que funciona tant des del punt de vista educatiu com pel que fa a la cohesió social. Garanteix el coneixement de català i castellà. Com que tinc un dia doctrinari, poso deures: comprovin l'evolució a Catalunya de la puntuació mitjana de les competències en llengües de 6è de Bàsica i de 4t d'ESO dels últims cursos.

No em toqueu el voraviu, deixeu-me la llengua en pau

Escrit per Eulàlia Lledó. Doctora en Filologia Romànica
dimecres, 1 de novembre de 2017 18:44

És bo recordar que l'esquerra va ser qui va proposar la immersió lingüística. La dreta, que segurament no tenia cap alternativa, la va haver d'acceptar. Gràcies PSUC, gràcies Associació Rosa Sensat, gràcies **Marta Mata** i **Ma. Aurèlia Capmany**! Què farien aquestes dues eminències que suaven socialisme si veiessin el seu PSC fomentant l'article 155 contra Catalunya?

No vull abusar de la seva paciència i acabo.

Per tant, respecte a la segona mentida de Dastis, la que diu que a Catalunya només se sent parlar català i és molt difícil fer-ho en castellà, tan sols proposo tres activitats que espero que no es considerin doctrinàries.

Passejar per Barcelona una estona. Si les cames fan mal, es pot substituir per agafar un autobús o un taxi. (Fixin-se que no dic, per exemple, anar a un jutjat.)

Anar al pati de qualsevol escola o institut i parar l'orella. I fer una ràpida i senzilla recerca a internet dels següents epígrafs: «dirigir-se en català», «dirigir-se en castellà» i «dirigir-se en espanyol» (cal posar les cometes).